

XII Ἀγὼν Ταραντῖνος

Taranto, 31 marzo 2023

Vicende tarantine successive alla conquista della città da parte di Fabio Massimo (209 a. C.). Generosità di Fabio che lascia a Taranto tutte le statue degli dèi (tranne quella di Ercole, che porta a Roma) con una frase diventata famosa: “Lasciamo ai Tarantini gli dèi irati”.

Annibale abbandona Taranto, riconoscendo la difficoltà ad impadronirsi dell'Italia. Fabio celebra uno splendido trionfo a Roma.

Arguta risposta di Fabio a Livio (Macato) che voleva rivendicare a sé la conquista di Taranto.

Πάντων δὲ τῶν ἄλλων ἀγομένων καὶ φερομένων, λέγεται τὸν γραμματέα πυθέσθαι τοῦ Φαβίου περὶ τῶν θεῶν τί κελεύει, τὰς γραφὰς οὕτω προσαγορεύσαντα καὶ τοὺς ἀνδριάντας· τὸν οὖν Φάβιον εἶπεῖν· «ἀπολίπωμεν τοὺς θεοὺς Ταραντῖνοις κεχολωμένους». Οὐ μὴν ἀλλὰ τὸν κολοσσὸν τοῦ Ἡρακλέους μετακομίσας ἐκ Τάραντος ἔστησεν ἐν Καπιτωλίῳ, καὶ πλησίον ἔφιππον εἰκόνα χαλκῆν ἑαυτοῦ, πολὺ Μαρκέλλου φανεῖς ἀτοπώτερος περὶ ταῦτα, μᾶλλον δ' ὅλως ἐκεῖνον ἄνδρα πραότητι καὶ φιλανθρωπία θαυμαστὸν ἀποδείξας...

Ἀννίβαν δὲ λέγεται διώκοντα τεσσαράκοντα μόνοις ἀπολειφθῆναι σταδίοις, καὶ φανερῶς μὲν εἶπεῖν· «ἦν ἄρα καὶ Ῥωμαίοις Ἀννίβας τις ἕτερος· ἀπεβάλομεν γὰρ τὴν Ταραντῖνων πόλιν ὡς παρελάβομεν», ἰδίᾳ δὲ τότε πρῶτον αὐτῷ παραστῆναι πρὸς τοὺς φίλους εἶπεῖν, ὡς πάλαι μὲν ἑώρα χαλεπὸν αὐτοῖς, νῦν δ' ἀδύνατον κρατεῖν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων Ἰταλίας.

Τοῦτον δεύτερον θρίαμβον ἐθρίαμβευσεν λαμπρότερον τοῦ προτέρου Φάβιος, ὥσπερ ἀθλητῆς ἀγαθὸς ἐπαγωνιζόμενος τῷ Ἀννίβᾳ καὶ ῥαδίως ἀπολυόμενος αὐτοῦ τὰς πράξεις, ὥσπερ ἄμματα καὶ λαβὰς οὐκέτι τὸν αὐτὸν ἐχούσας τόνον.

Ἦν δὲ Μᾶρκος Λίβιος ... τὴν ἄκραν κατέχων Τοῦτον ἠνία Φάβιος τιμώμενος, καί ποτε πρὸς τὴν σύγκλητον ὑπὸ φθόνου καὶ φιλοτιμίας ἐξενεχθεὶς εἶπεν, ὡς οὐ Φάβιος, ἀλλ' αὐτὸς αἴτιος γένοιτο τοῦ τὴν Ταραντῖνων πόλιν ἀλῶναι. Γελάσας οὖν ὁ Φάβιος· «ἀληθῆ λέγεις» εἶπεν· «εἰ μὴ γὰρ σὺ τὴν πόλιν ἀπέβαλες, οὐκ ἂν ἐγὼ παρέλαβον».

Plutarco, *Vita di Fabio Massimo*